

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกสังคม และอยู่คู่กับสังคมมาทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการที่ไม่มีขอบเขตจำกัด การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมนั้นประกอบด้วยบุคคลที่มีพื้นฐานที่แตกต่างกัน ย่อมก่อให้เกิดความขัดแย้ง และนำไปสู่การกระทำผิดกฎเกณฑ์ของสังคมได้ ปัญหาอาชญากรรมดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่ครั้งที่สังคมยังมีความเข้มแข็งในการต่อสู้ป้องกันตนเองจากบรรดาอาชญากร ซึ่งถกฉวยโอกาสหากินบนผลประโยชน์ของ สุจริตชนจนถึงระยะเวลาต่อมา ที่รัฐมีความเข้มแข็งมากขึ้นจากการรวมบทบาทความสำคัญไว้ที่หน่วยงานของรัฐ ในลักษณะรัฐเป็นศูนย์กลางของทุกสรรพอำนาจ ซึ่งการจัดการกับปัญหาดังกล่าว รัฐมีอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนในการสร้างกลไกการควบคุมทางสังคม โดยการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม ดังนั้นเมื่อบุคคลใดละเมิดต่อกฎหมายจึงต้องมี กลไกในการดำเนินการกับผู้นั้นเพื่อเป็นการรักษาความสงบสุขของคนในสังคม การรักษาความปลอดภัยในสังคม ไม่ว่าจะ เป็นในเมืองหรือชนบทเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในสังคมมาแต่โบราณกาลในประเทศไทยนี้ หลักฐานทางประวัติศาสตร์แสดงชัดเจนว่าการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมนั้นเป็นความรับผิดชอบของแต่ละท้องถิ่น แต่ละชุมชน โดยอาศัยกฎหมาย ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงตราไว้เป็นหลัก ผู้เป็นหัวหน้าในการป้องกันและปราบปรามระดับตำบลและหมู่บ้าน ได้แก่กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งก็คือ ราษฎรนั่นเองต่อมาเมื่อระบบการปกครองได้รับการพัฒนามากขึ้นและมีการยอมรับให้รัฐเป็นผู้ที่ประชาชนมอบหมายให้พิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของประชาชน หน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยในสังคมจึงได้รับการ โอนไปสู่ภาครัฐอย่างสมบูรณ์ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. 2546 : 88) ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้นำหลักการของทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์มาปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยกำหนดเป็นนโยบายสำคัญประการหนึ่งที่ให้หน่วยปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชน ต้องนำไปเป็นแนวทางการเข้าถึงประชาชนในรูปแบบของแผนและ โครงการ สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ชุมชน และเป้าหมายที่ต้องการจะควบคุม เป็นต้นว่า การลดอุบัติเหตุจากรถยนต์ อาชญากรรม ลักเล็กขโมยน้อย อบายมุข และปัญหาสังคม

พฤติกรรมของตำรวจจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จของทฤษฎีนี้ โดยหลักการการกำหนดตัวบุคคลที่จะเป็นผู้นำหน่วยตำรวจจึงเป็นเรื่องที่จะพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ต้องมีทั้งความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และบุคลิกภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา หน่วยงาน

ข้างเคียง และมีคุณสมบัติแห่งสังคหวัดดู 4 ที่จะสร้างสัมพันธภาพให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือศรัทธา ให้ความร่วมมืออย่างจริงจังและจริงใจ ด้านความรู้ ความเข้าใจในอัตลักษณ์ของชุมชนนั้น ความสำคัญอยู่ที่การสื่อสารด้านภาษา เพราะแต่ละภูมิภาค พื้นที่ แม้จะใช้ภาษาเดียวกัน แต่ต่างสำเนียง เสียงภาษา หรือรากศัพท์ ความหมายผิดแผกแตกต่างกันไป ถ้าไม่เรียนรู้หรือ ไม่มีพื้นฐานทางภาษา การจะเข้าถึงเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจอันดีต่อกัน ก็ทำได้ยาก (อชิรวิทย์ สุพรรณเภสัช, 2555 : 20)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี ให้ทุกคนสามารถแสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง สนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ส่งเสริมให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพลังร่วมในการพัฒนาสังคม พัฒนามาตรฐานระบบการคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภค ส่งเสริมบทบาทสตรีในระดับการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11, 2555 : 24) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 87 อันเป็นการส่งเสริมบทบาทของชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง พัฒนาระบบกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสมานฉันท์ในการตัดสินใจ สนับสนุนให้มีการตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐทุกระดับจากทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการ โครงการสายงานของภาครัฐ สนับสนุนบทบาทผู้นำชุมชนหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำเสนอชุมชน ท้องถิ่นมาสู่การตัดสินใจ อันเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม กำหนดวางแผนพัฒนาในด้านต่าง ๆ ภารกิจหลักของตำรวจคือการทำหน้าที่พิทักษ์ปกป้องสังคมให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม แม้ว่าตำรวจจะได้มีการพัฒนาเพื่อให้ทันกับสภาพสังคมปัจจุบัน แต่จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยี ตลอดทั้งการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การปกครอง ก่อให้เกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจและปัญหาสังคมหลายประการ เช่น การพัฒนาการเมืองเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ คุณธรรมจริยธรรมของสังคม อาชญากรรม ผู้มีอิทธิพล การทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความไม่สงบภายในประเทศ จากปัญหาดังกล่าวสำนักงานตำรวจแห่งชาติจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนเพื่อช่วยเหลือในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2554 : 2)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ปรับเปลี่ยนยุทธวิธีจากเชิงรับมาเป็นเชิงรุกที่เรียกว่า “ตำรวจชุมชนสัมพันธ์” โดยการดำเนินงานกับภาคชุมชน หรืองานแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนที่มุ่งเน้นให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานของตำรวจอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องจะเห็นได้ว่างานชุมชนสัมพันธ์เป็นความพยายามหนึ่งในหลาย ๆ วิถีทางที่มุ่งพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา งานชุมชนสัมพันธ์เริ่มต้นได้ถูกกำหนดไว้ในแผนกรมตำรวจ แม่บท ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2530 -2534) และเริ่มปฏิบัติอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในปี พ.ศ. 2531 ต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน โดยมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) โดยกำหนดไว้ในเรื่องยุทธศาสตร์การส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น องค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2554 ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรในกิจการตำรวจ
- 2) การพัฒนาสร้างความเป็นหุ้นส่วนกับชุมชนในการดำเนินงานการมีส่วนร่วม และแก้ปัญหาร่วมกันของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
- 3) การพัฒนาจัดระบบงานการมีส่วนร่วมด้วยการนำหลักวิชาการไปสู่การปฏิบัติในชุมชน รวมทั้งการประเมินผลให้เกิดองค์ความรู้ในกระบวนการ และวิธีการ
- 4) สนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจการของตำรวจ และ
- 5) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านกระบวนการประชาสัมพันธ์แบบครบวงจร

(ทศพล อ่ำไพพิพัฒน์กุล, 2552 : 2)

จากการนำแผนปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ไปปฏิบัติเห็นได้จาก บันทึกข้อความ ส่วนราชการ สก.หนองจอก อ.ศิษรภูมิ จว.สุรินทร์ที่ 0018.8(36)/4556 วันที่ 28 ธันวาคม 2554 เรื่อง ส่งแผนปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ประจำปีงบประมาณ 2555 เรียน ผบก.ภ.จว.สุรินทร์ (ตำรวจภูธรภาค 3) ได้รายงานถึง สถานการณ์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมเพื่อสร้างความสงบสุขให้กับสังคม ในระยะที่ผ่านมานั้นได้ผลในระดับหนึ่ง “แต่ยังไม่สามารถยุติปัญหาหรือเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างแท้จริง” สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้ปรับเปลี่ยนยุทธวิธี โดยให้งานชุมชนสัมพันธ์เข้าไปแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในภารกิจของตำรวจ ปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสอดคล้องกับการพัฒนาทุกด้านให้ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัย ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสมานฉันท์สามารถป้องกันบรรเทา และแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชาติโดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เข้าไปแก้ไขและสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและ

ทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” ตามนโยบายของรัฐบาลและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตำรวจภูธรภาค 3 ได้นำเอาองค์ความรู้และรูปแบบของตำรวจชุมชนซึ่งเป็นทั้งปรัชญาและแนวความคิดเข้าสู่ระบบกิจการตำรวจเพื่อปรับปรุงคุณภาพของสมาชิกชุมชน โดยการกระจายอำนาจงานตำรวจสู่หน่วยปฏิบัติในพื้นที่และสู่ประชาชนมากให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายป้องกันอาชญากรรม โดยมีการดำเนินการตามหลักสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การที่ตำรวจเน้นกลยุทธ์ การที่ตำรวจที่เน้นชุมชน และการที่ตำรวจเน้นการแก้ปัญหาเป็นไปตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ตำรวจภูธรภาค 3 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชน ยุทธศาสตร์ที่ 3 การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จากการเข้าปฏิบัติงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรบ้านหนองจอก ที่ได้ดำเนินการมาถึงปัจจุบันนับว่าได้ผลสำเร็จระดับหนึ่ง โดยทุกหมู่บ้านที่ได้เข้าดำเนินการ ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน ร่วมมือ กับเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน ปัญหาความมั่นคงภายใน ปัญหาเหตุทะเลาะวิวาทและปัญหาอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนในท้องที่เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เข้าไปช่วยเหลือ การอบรมให้ความรู้และความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ดังกล่าว

ดังนั้น กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 4 ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม เลย ร้อยเอ็ด มหาสารคาม มุกดาหาร หนองคาย และจังหวัดบึงกาฬ รวม 12 จังหวัด 248 สถานีตำรวจ มีอัตรากำลังพลรวม 31,201 คน(ตำรวจภูธรภาค 4. 2554 : 1) เป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้นำนโยบายและแผนปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เพื่อให้ตำรวจภูธรทุกจังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงานทุกสถานีตำรวจก็จะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกว่า “ชุดปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์” 1 ชุดปฏิบัติการ มีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร 1 นาย เป็นหัวหน้าชุด และ ตำรวจชั้นประทวนอีก 10 นาย รวม 11 นาย ปัจจุบัน (2556) สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ปรับเปลี่ยน โดยการลดจำนวนพลเป็น “ชุดปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์” 1 ชุดปฏิบัติการ มีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร 1 นาย เป็นหัวหน้าชุด และ ตำรวจชั้นประทวนอีก 5 นาย รวม 6 นาย โดยลดจำนวนนายตำรวจลงจากเดิม คัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายอย่างน้อย 5 หมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อเป็นหมู่บ้านเป้าหมายในการออกปฏิบัติงาน ให้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ และพิจารณาคัดเลือกชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ดีเด่นในการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 จากการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ที่ผ่านมามีปัญหาอุปสรรคที่พบส่วนใหญ่ คือ ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ประพฤตินไม่เหมาะสม ขาดความมีมนุษยสัมพันธ์ ขาดความเข้าใจ

ขั้นตอนแนวทางการปฏิบัติให้ขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน ตำรวจบางส่วนไม่เห็นความสำคัญและไม่มี ความเข้าใจงานชุมชนสัมพันธ์อย่างแท้จริง จึงทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของ ตำรวจลดน้อยลง (ตำรวจภูธรภาค 4. 2555 : 18) จากปัญหาและความสำคัญของปัญหาจึงทำให้ผู้วิจัย ในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรภาค 4 ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกัน อาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 ว่ามีปัจจัยเชิงสาเหตุใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธร ภาค 4 เพื่อนำข้อค้นพบดังกล่าวมาสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจ ชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม อันจะเกิดประโยชน์ในด้านการพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ และอาจเป็นข้อมูลสำหรับบุคคลอื่น ๆ ที่สนใจ การศึกษาการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในด้านอื่น ๆ ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. มีปัจจัยเชิงสาเหตุใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชน สัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4
2. รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกัน อาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 ควรเป็นอย่างไร
3. รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกัน อาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อนำไปทดลองใช้แล้วจะ ได้ผล เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชน สัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4
2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ใน การป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจ ชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (กล่าวไว้ในบทที่ 2) ผู้วิจัยนำมา กำหนดเป็นสมมติฐานเพื่อใช้ทดสอบความถูกต้องของทฤษฎีได้ว่า

สมมติฐานที่ 1 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ได้รับผลโดยตรงจาก 1) การรับรู้บทบาท 2) การทำงานเป็นทีม 3) การมีส่วนร่วม 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 5) ความพึงพอใจ และได้รับผลโดยตรงและโดยอ้อมจาก 1) บุคลิกภาพ และ 2) สมรรถนะส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ 2 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม หลังการทดลอง ดีกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. พื้นที่เป้าหมาย เป็นการศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 4 เป้าหมายประกอบด้วยจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดเลย จังหวัดสกลนคร จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งแบ่งส่วนราชการออกเป็นสถานีตำรวจ 248 แห่ง (ตำรวจภูธรภาค 4. 2555 : 1)

2. ระยะเวลาตั้งแต่ เดือน กุมภาพันธ์ 2557 ถึง กันยายน 2557

3. ขั้นตอนการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4

ระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4

ระยะที่ 3 เป็นการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำมาทดลองใช้กับ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ จำนวน 10 นาย และประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมาย จำนวน 1 หมู่บ้าน ประชาชน จำนวน 50 คน

4. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ในระยะที่ 1

4.1.1 ประชากร ได้แก่ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรที่สังกัด ตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 248 แห่ง ซึ่งแต่งตั้งเป็นชุดปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ 248 ชุด ๆ ละ 6 คน (ตำรวจภูธรภาค 4. 2555 : 18) รวมประชากรที่จะศึกษาได้ 1,364 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ตำรวจภูธรภาค 4 โดยใช้วิธี กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane. (1973 : 727) จำนวน 310 คน

4.1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1) ตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ คือ

1.1) ด้านบุคลิกภาพ

1.2) ด้านสมรรถนะส่วนบุคคล

2) ตัวแปรคั่นกลาง ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงเหตุและผล คือ

2.1) ด้านการรับรู้บทบาท

2.2) ด้านการทำงานเป็นทีม

2.3) ด้านการมีส่วนร่วม

2.4) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.5) ด้านความพึงพอใจ

3) ตัวแปรตาม ซึ่งเป็นผลลัพธ์ คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

4.2 ประชากร กลุ่มเป้าหมาย และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ในระยะที่ 2 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในเขตพื้นที่ ตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 2 คน และนักวิชาการชุมชนที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 3 คน และผู้เข้าร่วมวิพากษ์ที่ได้มาจากการคัดเลือกของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน โดยใช้ปัจจัยที่เป็นผลลัพธ์จากการศึกษาของผู้วิจัย ที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 มาเป็นแนวทางในการพิจารณาสร้างรูปแบบ

4.3 ประชากร กลุ่มทดลอง และตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ในระยะที่ 3

กลุ่มทดลอง คือ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ จำนวน 10 นาย และประชาชนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหมู่บ้านหนองแวง อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 50 คน

4.3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 1) ตัวแปรอิสระ(Independent Variables) คือ รูปแบบการพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม
- 2) ตัวแปรตาม(Dependent Variables) คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการพัฒนา หมายถึง วิธีการ กิจกรรม โครงการหรือแนวทางการเพิ่ม ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ที่ก่อให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางที่ดีขึ้นกับการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ใน การป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม
2. การป้องกันอาชญากรรม หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงวิธีการกิจกรรม โครงการหรือแนวทางการปฏิบัติงานในการป้องกันอาชญากรรม จากสภาพเดิมไปสู่สภาพใหม่ที่ ก้าวหน้าหรือเป็นไปในเชิงบวก โดยวิธีการหรือกระบวนการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดเอาไว้
3. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านชุมชนสัมพันธ์ตาม หลักการชุมชนสัมพันธ์ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนด ภารกิจ หน้าที่ เพื่อเสริมสร้างความ เข้าใจและความเชื่อต่อศรัทธา และร่วมมือกับประชาชนในการแก้ไขปัญหาต่างๆของชุมชนและสังคม
4. ปัญหาสังคม หมายถึง สถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อบุคคลจำนวนหนึ่งซึ่งมาก พอสมควร และเป็นสถานการณ์ที่บุคคลเหล่านั้นไม่พึงปรารถนา และมีความรู้สึกว่าจะต้องกระทำ ร่วมกันในอันที่จะทำให้สถานการณ์นั้นบรรเทาเบาบางลง หรือมีสถานการณ์ที่ดีขึ้น
5. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ความสามารถในการบรรลุจุดมุ่งหมายโดยใช้ ทรัพยากรต่ำสุด การใช้วิธีการ (Mean) ให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรที่สิ้นเปลืองน้อยที่สุด โดยมี เป้าหมาย (Goal)
6. ผลการปฏิบัติงาน หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการทำงานหรือผลลัพธ์ เป็นสิ่งที่มีความ เชื่อมโยงต่อเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ความพึงพอใจของลูกค้า และการเจริญเติบโตของ หน่วยงานซึ่งเกิดจาก การทำงานร่วมกันของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มของพนักงาน รวมทั้งกลุ่มภายนอก องค์กรด้วยเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร
7. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะท่าทางของแต่ละบุคคลซึ่งจะไม่เหมือนกัน ลักษณะ เฉพาะตัวของบุคคล ที่รวมถึงคุณลักษณะทั้งทางร่างกายและจิตใจของบุคคล ตลอดจนถึงลักษณะกริยา

ท่าทาง การแสดงออกทางอารมณ์ การปรับตัว พฤติกรรมทั้งที่เปิดเผย และซ่อนเร้น ซึ่งเป็น การตอบสนองต่อสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม ทำให้ทราบถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล

8. สมรรถนะส่วนบุคคล หมายถึง ความสามารถ ความฉลาดเฉพาะของแต่ละบุคคล (Underlining Characteristic) ซึ่งแฝงอยู่ภายในลึก ๆ และสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะแสดงออก ในลักษณะกว้างๆ ในสถานการณ์หรืองานนั้นๆ

9. การมีส่วนร่วม หมายถึง การแสดงออกในกิจกรรมทางสังคม ประกอบด้วย การแสดง ความคิดเห็นต่อสาธารณะ การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสาธารณะ การเป็นกรรมการหมู่บ้าน

10. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับ หรือเร้าใจให้บุคคลมีความปรารถนา ความพากเพียร และมุ่งมั่นพยายามที่จะทำให้สำเร็จหรือสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่ตนวางไว้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ

11. การทำงานเป็นทีม หมายถึง ความรู้และทักษะที่เหมาะสมในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยความรู้และทักษะสามารถนำมาพัฒนาและปรับปรุงให้การทำงานดียิ่งขึ้น ในการวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีมของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ผู้วิจัยจะใช้ เครื่องมือวัดของ Woodlock. (1989 : 220-227)

12. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ

13. การรับรู้บทบาท หมายถึง การแปลความหมายของบุคคลจากการรับสัมผัสจากสิ่งเร้าต่าง ๆ ตามสิ่งที่ได้รับมอบหมายในสถานภาพตน จะถูกต้องหรือไม่ถูกต้องนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ประสบการณ์ การสนใจ อารมณ์ สติปัญญา ความรู้ เป็นต้น และเป็นกระบวนการที่เกิดแทรกระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ในเชิงทฤษฎี

1.1 เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเชิงประจักษ์ ในการประเมินประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับสภาพจริงของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคมในอนาคตต่อไป

1.2 เพื่อความชัดเจนในการอธิบายอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ซึ่งศึกษาในลักษณะของสมการ โครงสร้างเชิงเส้นจะทำให้ทราบถึงปัจจัยใดส่งผลอย่างไร ต่อประสิทธิภาพการ

ปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ผลการวิจัยนี้จะช่วยเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม และเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

2. ในเชิงบทบาท

เพื่อให้เกิดความตระหนักในอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ได้แก่ ผลงานและคุณลักษณะการปฏิบัติงานและปัจจัยที่เกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติงานในชุดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เช่น ด้านบุคลิกภาพ ด้านสมรรถนะ ด้านการรับรู้บทบาท ด้านการทำงานเป็นทีม และด้วยรูปแบบการศึกษาแบบสมการเชิงเส้นจะทำให้ทราบรูปแบบความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่ศึกษา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงาน

3. ในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์

เพื่อความกระจ่างในอิทธิพลของปัจจัยในองค์กร โดยศึกษาเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ผลการศึกษาที่ได้จะมีประโยชน์ต่อการนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ผลของการพัฒนาของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เป็นผู้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาตนเองต่อไป ส่วนการวิจัยที่จะนำไปสู่ปัจจัยระดับบุคคล คือ คุณลักษณะของงาน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความพึงพอใจ เป็นปัจจัยที่สามารถเกิดขึ้นในตัวบุคคลก่อนเข้าสู่องค์กร ดังนั้น ผลการวิจัยจะมีประโยชน์ต่อองค์กรในการนำมาใช้ในการคัดสรรของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในระดับเชี่ยวชาญด้านการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ต่อไป

4. ในเชิงการพัฒนาสำนักงานตำรวจ

ผลการสร้างและพัฒนาแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม และผลจากการนำไปทดลองใช้จะทำให้ได้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมและปัญหาสังคม ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านความปลอดภัยแก่ประชาชน